

ANTAEUS

COMMUNICATIONES EX INSTITUTO ARCHAEOLOGICO ACADEMIAE SCIENTIARUM
HUNGARICAE

(korábban: MITTEILUGEN DES ARCHÄOLOGISCHEN INSTITUTS DER UNGARISCHEN
AKADEMIE DER WISSENSCHAFTEN)

Alapadatok

Az Antaeus évente megjelenő periodika, amely angol és német nyelven közli a magyar és nemzetközi régészettudomány és társtudományainak fontos, új eredményeit. A mondanivaló tömör és szabatos, mindennemű terjedősséget kerülő megfogalmazása kívánatos.

Etikai nyilatkozat

Az Antaeus kiadásához hozzájáruló valamennyi érintett félnek (a szerzőknek, a folyóirat szerkesztőinek, a lektoroknak és a kiadónak) el kell fogadnia az elvárt erkölcsi magatartásra vonatkozó szabványokat. Az évkönyvre vonatkozó etikai nyilatkozat [itt](#) tölthető le.

Kézirat

A beérkezett kéziratok megjelentetéséről az Antaeus szerkesztőbizottsága külső szaklektor bevonásával dönt. Az idegen nyelvi fordításokat a szaknyelvben jártas fordítók készítik és ellenőrzik. A kéziratokat elektronikus formában fogadjuk el. A kéziratokért az MTA BTK Régészeti Intézetének nem áll módjában honoráriumot fizetni.

Formátum, szerkezet

Az évkönyv A4 formátumban jelenik meg, a szöveg egy hasábos, a lap alján lábjegyzetekkel, szöveg közé vagy táblákba szerkesztett rajzos és fotós ábrákkal, táblázatokkal, grafikonokkal.

Korrektúra

A tanulmányok első beszerkesztett korrektúráját elektronikusan, pdf-formátumban eljuttatjuk a szerzőkhöz. A szerzői javítást elektronikus vagy kinyomtatott formában a megjelölt határidőn belül kérjük visszaküldeni. Kérjük, minden esetben adják meg email-címüket, ahova a korrektúrázandó változatot küldhetjük.

Különlenyomat

A szerzők a tanulmányukról pdf-formátumú különnyomatot kapnak.

Általános szerkesztési alapelvek – Formai követelmények

Cím

A címben a szerző neve (keresztnév és családi név) KAPITALIS, a cím végig **BOLD KAPITALIS**, a tanulmány első oldalának jobb felső sarkában „ANTAEUS évfolyam/év és oldalszám -tól – -ig” jelzi a megjelenés helyét, idejét és terjedelmét. Alcím adását kérjük mellőzni.

Kulcsszavak (Keywords – Stichwörter)

A cím után balra rendezve néhány kulcsszóban egy-másfél sorban össze kell foglalni a tanulmány legfontosabb jellemzőit – téma (a közlemény által tárgyalt régészeti objektum fajtája, vagy a tanulmány főbb jellemzője), korszak és hely sorrendjében.

Kivonat (Abstract – Zusammenfassung)

A kulcsszavak után néhány közérthető, rövid és tömör mondatban megfogalmazva kérjük a tanulmány legfontosabb eredményeinek ismertetését. A német nyelvű tanulmányhoz angol, az angolhoz német nyelvű kivonatot jelentetünk meg.

Szöveg tagolása

A szöveg végső tipográfiai képét a kötet egységes rendszere érdekében a szerkesztők határozzák meg. A tanulmányon belül a nagyobb egységeket – egy sor kihagyással – középre rendezett kurzív alcím, a másod-alcímeket balra zárt, sorkihagyás nélküli kurzív; a harmad-alcímeket balra zárt sorkihagyás nélküli normál alcím jelöli. Az alcímekre bontáskor a számok és alszámok kerülendők.

Az objektumok, sírleírások esetében az objektum vagy sír számát balra zárt főtt normál cím emeli ki.

Szövegen belül kiemelés csak nagyon indokolt esetben alkalmazunk, a tanulmány nyelvétől eltérő nyelvi kifejezéseket (görög, latin; angol nyelvű cikkben német, német nyelvű cikkben angol stb.) azonban minden esetben kurzíváljuk. Ugyancsak kurzíválva, kerek zárójelben tüntetjük fel az ábra, táblázat, diagram stb. hivatkozásokat:

pl.: (fig., figs, illetve Abb.) vagy grafikonok és táblázatok (Table illetve Taf.), továbbá térképek (Pl., Pls, illetve Taf.), stb.

Ábraanyag

Hangsúlyozottan kérjük, hogy az ábrákat, táblákat, diagramokat és táblázatokat ne szerkesszék be a szövegbe. Az ábrákat és a diagramokat, táblázatokat az eredeti fájl-formátumot megőrizve (Excel, JPG, TIFF, Corel, Autocad, MS Word), külön fájlban kérjük elmenteni. A szövegben egyéb technikai kelléket (pl. élőfej, két hasábra szerkesztett szöveg, táblázatba szerkesztett bibliográfia stb.) ne alkalmazzanak. Az ábrák módosításának, méretváltoztatásának jogát fenntartjuk. Az ábrán belüli feliratozáshoz a Times New Roman betűkészletet kérjük használni.

Tükörméret

Az Antaeus tükörmérete: max. 22,5 × 15 cm, képalírás nélkül. A tükörméretnél nagyobb ábrák leadását kérjük mellőzni, kihajtos ábrákat nem tudunk megjelentetni. Az ábrákat az eredeti fájl-formátumot megőrizve – a diagramokhoz és a táblázatokhoz hasonlóan – külön fájlban mentse el. Indokolt esetben és/vagy anyagi lehetőségeinkhez mérten színes képet vagy rajzot is közlünk. A digitalizált állományokat 300 dpi felbontásban kérjük. Fénymásolatból szerkesztett ábrákat lehetőség szerint ne használjanak.

Idézési rendszer

Az idézett munkákra lábjegyzetben hivatkozunk. Ennek módja a következő: *a szerző neve, a megjelenés évszáma* kurzív, utána – vessző nélkül – az oldal- és ábrahivatkozás normál álló formátumban, a jegyzet végét ponttal zárjuk.

A jegyzetekben az oldalszám, tábla, ábra stb. adatokat vesszővel tagoljuk, két eltérő hivatkozási címet pontosvesszővel választunk el egymástól. Abban az esetben, ha ugyanazon szerzőnek különböző években megjelent és/vagy több művét idézzük, akkor minden egyes mű esetében kiírjuk a szerző nevét: Müller 1964 19–21.

Müller 1964 19–21, Abb. 15. 1, Abb. 17. 8; Kiss 1985 24, figs 5–6. 8, 10; Müller 1964 12; Müller 1965a

12; Müller 1965b 8.

Rövidített művek jegyzéke

Az idézett folyóiratok rövidítésének feloldását az ABBREVIATIONS jegyzék tartalmazza, ami a kötetben a tartalomjegyzék után, összefoglalóan jelenik meg. A rövidítéseknél a Tulok Magdolna által összeállított rövidítésjegyzéket (ActaArchHung 36 [1984] 333–384) követjük. Amennyiben az adott folyóirat ebben a jegyzékben nem található meg, kérjük a teljes folyóiratcímet és a megjelenés helyét is feltüntetni.

Az egyes tanulmányok végéhez csatlakozó irodalomjegyzékben mindazon munkák szerepeljenek, melyekre a lábjegyzetekben rövidített formában (szerző–évszám–oldalszám) hivatkoztunk.

Az irodalomjegyzékben a rövidített hivatkozás – szerző(k) vezetékneve évszám – után hasábra rendezve normál betűvel szedve szerepeljen a rövidítés feloldása.

Kérjük a szerzőket, hogy a cikkeknél a kötetszám és kerek zárójelbe tett évszám – esetlegesen a szögletes zárójelbe tett megjelenési év – után a teljes terjedelembre vonatkozó „től–ig” oldalszámokat adják meg, a két oldalszám között nagykötelet alkalmazunk.

A monográfiáknál a megjelenési helyet és évét zárjuk ponttal, gyűjteményes kötetek esetében a tanulmány kezdő és záró oldalszámait a megjelenés éve után, attól vesszővel elválasztva szerepelnek, amit szintén ponttal zárunk.

Az auctorok bibliográfiája külön egységet képez.

Trugly 1987 A. Trugly: Gräberfeld aus der Zeit des Awarischen Reiches bei der Schiffwert in Komárno. SIA 35 (1987) 34–78.

Vida 1999 Vida: Die awarenzeitliche Keramik I (6.–7. Jh.). VAH 8. Budapest 1999.

Kovács 1996 P. Kovács: Ásatások a százhalombattai római katonai táborban (Matrica) 1993–1996 (Excavations at the Roman military fort of Százhalombatta (Matrica) 1993–1996), in: I. Poroszlai (ed.): Ásatások Százhalombattán 1989–1995 – Excavations at Százhalombatta 1989–1995. Százhalombatta 1996, 43–55.

Az idegen karakterkészletű cikkek esetében a rövidítés latin betűs, a feloldás azonban már cirill, görög stb.

Burjakov 1975 Ю. Ф. Буряков: Историческая топография древних городов ташкентского оазиса (историко-археологический очерк Чача и Илака).Ташкент 1975.

Gyűjteményes köteteknél a szerkesztők neve után (Hrsg.), illetve (ed.), (eds) szerepel zárójelben.

Hivatkozás módjai és helye a szövegben

A szövegben a lábjegyzeteket abban az esetben, ha a hivatkozandó részt írásjel követi, az írásjel után helyezük:

Keramik.²³ Keramik,⁵⁶

(fig. 14)⁴³ (fig. 14).⁴³ (figs 14–16).⁴³

A szövegben a saját ábrákra, táblázatokra, diagramokra stb. való hivatkozás zárójelben, dőlt betűvel az írásjelek elé kerül, rövidített formátumban csak az Abb., fig., figs, Taf. és Pl., Pls megjelöléseket alkalmazzuk.

Német nyelvű cikkeknel: (*Abb. 15. 1*). (*Tabelle 1*). (*Diagram 3*). (*Karte 3*). (*Taf. 11*).

Angol nyelvű cikkeknel: (*fig. 2. 4*). (*figs 14–16*). (*Table 1*). (*Diagram 1*). (*Plane 2*). (*Pl. 11*).

Ábraalírás

Az ábraalírások végére nem helyezünk írásjelet. Ha az ábrának önálló szerzője van, kérjük zárójelben közölni a fotós, rajzoló, számítógépes grafikus nevét. Ha sok ábrát ugyanaz az egy vagy két fotós vagy rajzoló készített, ajánlatosabb nevüket a legutolsó lábjegyzetben a köszönetnyilvánításkor felsorolni. Az ábrák jegyzékét kérjük a kézirat végét külön mellékelni.

Német nyelvű cikkeknel:

Abb. 3. Brunn am Gebirge (Niederösterreich) awarische Siedlung 1–3. Backglockenfragmente, 4–8. handgeformte Keramik, 9–15. auf der langsam rotierenden Drehscheibe gefertigte Keramik (Photo: T. Kádas)

Angol nyelvű cikkeknel:

fig. 1. 1. The well, 2. staves of the well, 3. inscription of the stave 9

Központozás

Az **idézőjel** használatakor minden esetben az adott nyelv helyesírási szabályait alkalmazzuk, a német nyelvű cikkekben „...“, az angol nyelvű cikkekben “...”.

Nagykötőjelet (–) az alábbi esetekben használunk:

Több szerzős cikkek esetében a szerzőket szóköz-hosszú kötőjel-szóköz választjuk el egymástól:

Matuz – Szabó – Vaday 1998 E. D. Matuz – J. J. Szabó – A. Vaday: ...

A több kiadási hellyel rendelkező művek esetében a kiadás helyeit szóköz- nagykötőjel- szóköz választjuk el:

London – Budapest – Párizs 1997.

Kettős vezetéknevű szerző esetében azonban a két névrész között **rövid kötőjelet** alkalmazunk:

Bognár-Kutzián illetve N. Kalicz – R. Kalicz-Schreiber

Időben és térben valamitől valameddig viszonyt kifejező helyzetekben szóköz nélkül:

Oldalszámok, ábrák, évszámok stb.: 9–11.

„Rövid” kötőjelet (elválasztójelet/-) szóköz nélkül az alábbi esetekben alkalmazunk:

A földrajzi nevek esetében, melyek nem ‘től-ig viszonyt’ fejeznek ki: Ménfőcsanak-Kiserdei-dűlő
Mind a betűkkel, mind a számjegyekkel írt számkapcsolatokban kötőjelet teszünk, ha a kapcsolat hozzátetőlegességet, vagylagosságot fejez ki: pl. A település lakóinak számát 800-900 főre becsülhetjük.

Az égtájakat ajánlatos teljesen kiírni, de katalógusban, sír- és objektum-leírásban, ahol amúgy is a minél tömörebb megfogalmazást javasoljuk, a rövidített változatot alkalmazzuk.

Leltári számokat az adott múzeum névrövidítése után írt számmal (a számok közötti pontok tapadnak) adjuk meg – ezt azonban csak igen indokolt esetben, s akkor is inkább összevontan, nem tárgyanként külön kérjük közzétenni. A múzeum nevének rövidítését az első említéskor oldjuk fel. XJM 53.2.2. (= Xantus János Múzeum, Győr)

Sorköz: Szövegben, lábjegyzetben, bibliográfiában szimpla sorköz, de a bibliográfiai tételek között egy

üres sorközt hagyunk. Forrásidézeteknél, ha nem folyamatos az idézet, szögletes zárójelbe tett három pontot használunk: [...]

Személy és helynevek: A szövegben a személyneveket keresztnévvel együtt tüntetjük fel. Helynevek a folyószövegben: az adott ország nyelvén és lehetőleg a nyelv helyesírási szabályai szerint ha a helynév a mai Magyarország területén található, akkor elsődlegesen magyarul szerepel, de első előfordulásakor zárójelben megadhatjuk fordítását a tanulmány nyelvén: pl.: Kis-Balaton (Klein-Balaton) Amennyiben az adott szónak nincs közkeletű, hivatalos fordítása, akkor nem fordítjuk le. ha a helynév már nem Magyarország területén található, akkor elsődlegesen az adott ország nyelvén szerepel, zárójelben pedig régi és/vagy más nyelvű nevén. pl.: Bratislava (Pozsony/Pressburg, SK). Ebben az esetben kérjük az adott ország megjelölését is.

Tizedes törtek: a magyarban használt tizedesvessző helyett az angol nyelvű tanulmányokban ponttal jelöljük a tizedesjelet. A többjegyű számokat vessző vagy pont nélkül, hármas egységenként egy szóköz kihagyásával tüntessük fel. Pl. 2 000 000 000 km²

Antropológiai kormeghatározás: kurzív, kis kezdőbetűvel. Pl.: *infans I, senilis*

Közlésre csak a fenti formai feltételeknek megfelelő cikket fogadunk el, a teljesen más formátumú és hiányos adatokat tartalmazó tanulmányokat javításra visszaküldjük. Az elfogadott kéziratokat a megjelenésig őrizzük, majd a szerző kívánságára visszaküldjük. Az el nem fogadott kéziratokat nem őrizzük meg. Az Antaeushoz leadott kéziratokat a megjelenésig nem megengedett bármilyen más formában, interneten vagy CD-n terjeszteni.